

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9Co/217/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5114204000
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kotrčová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5114204000.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Kotrčovej, členov senátu JUDr. Jána Burika, JUDr. Ladislava Mejstríka v právnej veci navrhovateľa: Najvyšší súd Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, Bratislava, IČO: 165581 proti odporcovi: D. R., nar. XX. XX. XXXX, bytom J. XXXX/XX, P. F. E., v konaní o zaplatenie 5,43 eur s príslušenstvom, na odvolanie odporcu proti rozsudku Okresného súdu Žilina, č.k. 13C/81/2014-44 zo dňa 19. 8. 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil odporcovi zaplatiť navrhovateľovi 5,43 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne z tejto sumy od 24. 1. 2013 do zaplatenia, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal.

Po vykonanom dokazovaní považoval za preukázané, že odporca ako žiadateľ požiadal navrhovateľa ako povinnú osobu o sprístupnenie informácií v zmysle zákona č. 211/2000 Z.z., a to zaslaním požadovaných anonymizovaných rozhodnutí Najvyššieho súdu SR žiadosťou zo dňa 29. 11. 2012. Navrhovateľ požadované rozhodnutia odporcovi doručil v zmysle predloženej doručenkou 14. 1. 2013, teda sprístupnil mu ním požadované informácie, čo odporca ani v konaní nespochybňoval. Navrhovateľ súčasne vyzval odporcu na úhradu vecných nákladov spojených s poskytnutím informácií vo výške 5,43 eur titulom vyhotovených kópií 46 strán (3,68 eur), titulom vecných nákladov za obálku s doručenkou (0,15 eur), titulom nákladov spojených s odoslaním informácie podľa zákona a podľa cenníka poštových služieb (1,60 eur), čo spolu činí 5,43 eur. Oprávnenie navrhovateľa ako povinnej osoby žiadať od žiadateľa vecné náklady za sprístupnenie informácie vo výške materiálnych nákladov jednoznačne vyplýva z § 21 ods. 1 zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám, pričom súd nezistil rozpor vyúčtovania so sadzobníkom navrhovateľa. Zároveň konštatoval, že navrhovateľ bol povinný za účelom informovania potencionálnych žiadateľov vyhotoviť sadzobník a tento riadne zverejniť v zmysle § 5 ods. 1 písm. f/ zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám, a teda pokiaľ vyúčtoval odporcovi náhradu nákladov podľa sadzobníka, ktorý zakotvuje primeranú výšku vecných nákladov, považoval postup navrhovateľa za súladný so zákonom. Zároveň navrhovateľovi priznal i ním požadované úroky z omeškania a rozhodol o náhrade trov prvostupňového konania.

Proti rozsudku okresného súdu, v zákonnej lehote, doručil odvolanie odporca. Namietal vecnú nesprávnosť a procesnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia pre nedostatok právomoci okresného súdu na rozhodovanie o danej veci s tým, že § 21 zákona č. 211/2000 Z.z. je v prvom rade ustanovenie verejného práva, nie súkromného práva, a teda nároky z verejného práva sa prejednávajú podľa § 1 a nasl. všeobecného procesného predpisu, Správneho poriadku. Vzniknutý nárok, hoc aj teoreticky

opodstatnený, vznikol v správnom konaní ako materiálny náklad správneho konania povinnej osoby konajúcej pri výkone verejnej moci, nie ako subjektu súkromnoprávneho. Materiálnu výšku nákladov si navyše jednostranne autoritatívne nariadil navrhovateľ, čo je dôkazom nerovnoprávneho postavenia strán konania, a tým ipso facto je vylúčené, aby súd konštatoval, že ide o súkromnoprávnu vec. Konanie o náhrade materiálnych nákladov za poskytnuté informácie je elementárnou súčasťou zákona č. 211/2000 Z.z. a správneho konania podľa § 22 ods. 1 zákona č. 211/2000 Z.z. v spojení s § 1 a nasl. Správneho poriadku. Ďalej uviedol, že on sám sa nezaviazal niť plniť súkromnoprávnym záväzkovo-právnym vzťahom, ale bolo mu to jednostranne autoritatívne proti jeho vôli nadiktované, čo tiež nie je atribútom pre súkromnoprávny vzťah, ani záväzkovo-právnym vzťahom. Peňažné plnenie nerobí absolútne každý peňažný (finančný) vzťah rýdzo záväzkovo-právnym vzťahom súkromnej povahy, nakoľko inak by neexistovalo žiadne verejné finančné právo. Argumenty okresného súdu sú k tejto námietke nesprávne, nepreskúmateľné, nakoľko hmotnoprávny základ, i procesný základ je vo verejnom práve, neexistuje, aby išlo o súkromnoprávnu vec. Súd teda nemá právomoc riešiť ako súkromnoprávnu vec nároky z verejného hmotného, i z verejného procesného práva. Žiadal rozsudok zrušiť a konanie zastaviť. V doplnení odvolania, ktoré okresnému súdu doručil 7. 4. 2015, uviedol, že navrhovateľ ako povinná osoba nemôže nadobúdať práva a pohľadávky do svojho majetku a do majetku SR ako správca majetku štátu, preto nebol ani aktívne hmotnoprávne legitimovaný na podanie žaloby, nakoľko podľa zákona o správe majetku štátu nemôže tento nadobudnúť do vlastníctva ani ako pohľadávku. I z tohto pohľadu považoval rozhodnutie okresného súdu za nepreskúmateľné, nesprávne k otázke legitímácie s tým, že mu v tomto smere bola odňatá možnosť konať pred súdom.

Krajský súd ako súd odvolací, preskúmal vec v intenciách ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. rozsudok okresného súdu ako správny, podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil.

Po preskúmaní veci odvolací súd dospel k záveru, že okresný súd vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, z výsledkov vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam, následne vyvodil i správny právny záver. Svoje rozhodnutie dostatočne podrobným spôsobom v zmysle ust. § 157 ods. 2 O.s.p. odôvodnil.

K námietkam odporcu, uvedeným v podanom odvolaní a na zdôraznenie správnosti rozhodnutia okresného súdu krajský súd považoval za potrebné uviesť, že pravidlo, podľa ktorého sa informácie sprístupňujú v zásade bezplatne, vychádza z princípu, že realizácia ústavou zaručeného práva na slobodný prístup k informáciám nemôže byť podmienená povinným vyžadovaním úhrady za poskytnutie informácie, pretože by dochádzalo k znevýhodňovaniu tých žiadateľov, ktorí za sprístupnenie informácie nemôžu zaplatiť, a tým i k porušeniu ústavnej garancie rovnosti.

Celkom oprávnene je však možné požadovať, aby povinný subjekt mal možnosť žiadať úhradu materiálnych nákladov spojených s vyhotovením kópií, obstaraním nosičov dát a odoslaním informácie.

Práve úhrada týchto nákladov je i predmetom tohto konania, v ktorom navrhovateľ požaduje úhradu materiálnych nákladov, ktoré mu vznikli v súvislosti s tým, že na podklade žiadosti odporcu vyhotovil kópie ním žiadaných rozhodnutí, za čo si účtoval náklady za zhotovenie 46 strán formátu A4 po 0,08 eur, v celkovej výške 3,68 eur, náklady na zadováženie obálky vo výške 0,15 eur + náklady spojené s poštovou prepravou 1,60 eur.

V ust. § 21 ods. 1 zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám zákonodarca zakotvil oprávnenie navrhovateľa ako povinnej osoby žiadať od žiadateľa vecné náklady za sprístupnenie informácie vo výške materiálnych nákladov, ktoré mu v tejto súvislosti vznikli. Zároveň zákonodarca uložil osobe povinnej na sprístupnenie informácií vytvoriť sadzobník a tento riadne zverejniť v zmysle § 5 ods. 1 písm. f/ zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám.

Súkromnoprávna metóda právnej regulácie spadajúca pod oblasť súkromného práva vychádza z predpokladu, že vznik, zmena alebo zánik právnych vzťahov je viazaný na súkromnoprávne úkony účastníkov právnych vzťahov, medzi ktorými platí vzťah rovnosti. Súkromnoprávny vzťah sa teda utvára na základe konsenzu právnych subjektov, ktorí si svoje vzájomné práva a povinnosti upravujú na zmluvnom základe. Subjekty vystupujú v súkromnom práve v rovnom postavení, kedy na princípe vzájomnej ekvivalencie upravujú vzájomné práva a povinnosti a žiadny z účastníkov vzťahu nemôže o právach a povinnostiach druhého účastníka rozhodovať autoritatívne, proti jeho vôli.

Na druhej strane verejnoprávna metóda právnej regulácie, ktorá vymedzuje oblasť verejného práva, spája vznik, zmenu alebo zánik právnych vzťahov s právnymi aktmi orgánov verejnej moci, ktoré vystupujú vo vzťahu k súkromným osobám (fyzickým alebo právnickým) v nadradenej pozícii. Môžu tak rozhodovať o subjektívnych právach a právnych povinnostiach súkromných osôb prostredníctvom normatívnych právnych aktov alebo individuálnych právnych aktov. Verejné právo upravuje vzťahy medzi verejnou mocou a súkromnými osobami, ktoré sú založené na nerovnom nadradenom postavení verejnej moci vo vzťahu k súkromným osobám.

Popri hlavných právnych odvetviach práva verejného a súkromného sa svojím charakterom vyčleňujú právne odvetvia ako čiastkové oblasti určitého právneho odvetvia, ktoré sú zmiešanej povahy, čo znamená, že obsahujú právnu úpravu so súkromnoprávnymi a verejnoprávnymi aspektmi.

Vychádzajúc z uvedeného i odvolací súd totožne ako súd prvého stupňa dospel k presvedčeniu, že vzťah medzi navrhovateľom a odporcom, obsahom ktorého je právo navrhovateľa požadovať úhradu vecných nákladov, vzniknutých v súvislosti so sprístupnením informácií a povinnosť odporcu tieto vo výške materiálnych nákladov navrhovateľovi uhradiť, je typickým súkromnoprávnym vzťahom, v ktorom jeho subjekty vystupujú v rovnom postavení a žiadny z účastníkov vzťahu nemôže o právach a povinnostiach druhého účastníka rozhodovať autoritatívne proti jeho vôli.

Totíž tým, že zákonodarca priamo v zákone zakotvil možnosť navrhovateľa ako povinnej osoby na sprístupnenie informácií uplatňovať si náhradu vecných nákladov za sprístupnenie informácií vo výške materiálnych nákladov, ktoré vynaložil a zároveň mu uložil, aby za týmto účelom vyhotovil sadzobník, ktorý je povinný riadne zverejniť, zabezpečiť, aby žiadatelia, ktorí o sprístupnenie informácií žiadajú, už pri vstupe do právneho vzťahu, teda pri podávaní žiadosti o sprístupnenie informácií, si uvedomovali povinnosť úhrady materiálnych nákladov, ktoré si v súvislosti so sprístupnením informácií povinná osoba vo výške podľa zverejneného sadzobníka, resp. vo výške vynaložených materiálnych nákladov môže a bude za sprístupnenie informácie požadovať. Za takéhoto stavu žiadateľ už pri podaní žiadosti o sprístupnenie informácie, ktorá si vyžiada materiálne náklady zo strany povinnej osoby vyjadril súhlas s tým, že mu bude účtovaná náhrada materiálnych nákladov, ktoré v súvislosti so sprístupnením ním požadovanej informácie vzniknú.

Napokon i v spore medzi navrhovateľom ako osobou povinnou na sprístupnenie informácie a odporcom platí vzťah rovnosti, vystupujú v rovnom postavení, žiadny z účastníkov vzťahu nemôže o právach a povinnostiach druhého účastníka rozhodovať autoritatívne, proti jeho vôli. To znamená, že navrhovateľ nemôže sám vydať rozhodnutie, ktorým by uložil odporcovi splnenie ním požadovanej povinnosti, ale na základe ním podanej žaloby o právnej a skutkovej opodstatnenosti jeho nároku musel rozhodnúť autoritatívne štátny orgán - súd.

Pokiaľ odporca namietal nedostatok aktívnej vecnej legitímácie navrhovateľa v spore s tým, že ako správca majetku štátu nemá právo nadobúdať takýto majetok do vlastníctva, a teda ani pohľadávku, je potrebné uviesť, že aktívna legitímácia navrhovateľa v spore vyplýva priamo z ust. § 21 ods. 1 zákona č. 211/2000 Z.z., podľa ktorého informácie sa sprístupňujú bezplatne, s výnimkou úhrady vo výške, ktorá nesmie prekročiť výšku materiálnych nákladov spojených so zhotovením kópií so zadovážením technických nosičov a s odoslaním informácie žiadateľovi.

Podľa § 21 ods. 4 zákona úhrady sú príjmami povinnej osoby.

Navrhovateľ, čo by osoba povinná na sprístupnenie informácií, nevystupuje ako správca majetku štátu, ale ako povinná osoba, ktorá vyhovelá žiadosti odporcu v zmysle zákona č. 211/2000 Z.z. a uplatnila si výšku materiálnych nákladov, spojených s vybavením žiadosti, s ktorou sa odporca na navrhovateľa 29. 11. 2012 obrátil.

V nadväznosti na uvedené, v ostatnom sa stotožniac s odôvodnením rozhodnutia zo strany okresného súdu, odvolací súd toto ako správne, podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil.

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko z obsahu spisu nezistil, že by mu účelne vynaložené výdavky vznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e** je prípustné.